

สภาพเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนที่อาศัยอยู่โดยรอบพื้นที่ป่าชุมชน
กรณีศึกษา ป่าชุมชนดงบก อำเภอน้ำแกลี้ยง จังหวัดศรีสะเกษ

บทคัดย่อ

การศึกษาสภาพเศรษฐกิจและสังคมของประชาชน ที่อาศัยอยู่โดยรอบพื้นที่ป่าชุมชน กรณีศึกษา ป่าชุมชน ดงบก อำเภอน้ำแกลี้ยง จังหวัดศรีสะเกษ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนที่อาศัยอยู่โดยรอบพื้นที่ป่าชุมชนดงบก โดยคาดว่าผลการศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา งานด้านป่าชุมชนต่อไปในอนาคต วิธีการศึกษาได้รวบรวมข้อมูลพื้นฐานจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง สัมภาษณ์และ สัมภาษณ์ตัวแทนของครัวเรือน จำนวน 253 ราย จาก 5 หมู่บ้าน ที่ตั้งอยู่รอบๆ ป่าชุมชนดงบก ได้แก่ บ้านเงิน หมู่ที่ 1 บ้านโนนหนองสิม หมู่ที่ 3 บ้านโนนสว่าง หมู่ที่ 6 บ้านหนองอาโลม หมู่ที่ 10 และ บ้านโนนไฮ หมู่ที่ 11 ตำบลเงิน อำเภอน้ำแกลี้ยง จังหวัดศรีสะเกษ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ อัตราร้อยละ

จากการศึกษาพบว่า ครัวเรือนที่ทำการศึกษามีอายุส่วนใหญ่ 55 ปีขึ้นไป ซึ่งถือว่าเป็นกลุ่มผู้สูงอายุ มีการศึกษาค่ำ คือส่วนมาก จบการศึกษาภาคบังคับ (ป.4 , ป.6) มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนน้อย คืออยู่ระหว่าง 4-6 คน ตั้งถิ่นฐานมานานแล้ว คือ ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป ประกอบอาชีพหลัก คือ ทำการเกษตร อาชีพรองคือ รับจ้าง มีพื้นที่ถือครองน้อย คือ 1-10 ไร่ รายได้ของครัวเรือนต่ำ คือ 10,001-20,000 บาท/ปี มีสมาชิกใน วยแรงงานน้อย คือ 1-3 คน / ครัวเรือน ใช้ประโยชน์จากป่าชุมชนน้อย ส่วนใหญ่ไม่เคยนำมาใช้ หรือนำมาใช้ เฉพาะครัวเรือนเท่านั้น มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องป่าไม้และสัตว์ป่าเป็นอย่างดี

ส่วนการศึกษาคำคิดเห็นของตัวแทนครัวเรือนตัวอย่าง ที่อาศัยอยู่โดยรอบพื้นที่ป่าชุมชน ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า การมีพื้นที่ป่าชุมชนอยู่ใกล้หมู่บ้านมีผลดี คือ ใช้เป็นแหล่งหาอาหารป่า เป็นที่เลี้ยงสัตว์ เป็น แหล่งหาไม้ฟืน เป็นแหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติของเด็กและเยาวชน ทำให้คนมีความอุดมสมบูรณ์ ส่วนผลเสีย คือ ขยายพื้นที่ทำกินไม่ได้ เข้าไปหาของป่าไม่สะดวกเพราะมีกฎระเบียบ และเป็นที่อยู่ของสัตว์ที่เป็นอันตราย เจ้าหน้าที่ของรัฐควรเข้าไปสร้างจิตสำนึก ในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และเร่งการส่งเสริมการค้าเนินงาน ด้านป่าชุมชนให้กับชุมชน และชุมชนอื่นที่ยังไม่มีป่าชุมชนเป็นของตนเอง เพื่อให้การค้าเนินงานด้านป่าชุมชน มีการพัฒนา และประสบความสำเร็จต่อไป